

Панченко В. В.

асистент кафедри земельного та аграрного права

*Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого
м. Харків, Україна*

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СИСТЕМИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ НАУКИ В АГРАРНОМУ СЕКТОРІ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Науково-технологічна та інноваційна сфери в Україні не раз ставали предметом розгляду. Комітетом Верховної Ради з питань науки і освіти, Центром досліджень науково-технічного потенціалу та історії науки імені Г. М. Доброва НАН України за участю інших наукових установ НАН України, а також центральних і місцевих органів державної влади на виконання Постанови Верховної Ради України «Про проведення парламентських слухань «Стратегія інноваційного розвитку України на

2010–2020 роки в умовах глобалізаційних викликів» від 21 жовтня 2010 р. була розроблена Стратегія інноваційного розвитку України на 2010–2020 рр. в умовах глобалізаційних викликів. Нею передбачається інноваційний розвиток економіки шляхом формування законодавчої бази сучасної політики інноваційного розвитку економіки, формування конкурентоспроможного аграрного сектору, підвищення конкурентоспроможності вітчизняної продукції, формування ринку інтелектуальної власності та структурної перебудови виробництва шляхом активного розвитку інноваційної інфраструктури, створення сприятливого функціонування технологічних та наукових парків, бізнес-інкубаторів, інноваційних венчурних й інвестиційних фондів та фінансово-кредитних установ, територій пріоритетного розвитку та наукоградів тощо.

Незважаючи на аграрний потенціал України, відсутність дієвої системи трансферу інновацій в цій сфері призводить до низького рівня інтеграції теоретично-прикладних досліджень щодо розповсюдження сучасних технологій сільськогосподарського виробництва через незначне фінансування наукових досліджень як з державного бюджету так і від суб'єктів господарювання в агросфері, втрату зв'язків між аграрною освітою, науково-дослідними установами та сільськогосподарськими підприємствами, неналежне надання консультативних послуг, зважаючи на реальні потреби сільськогосподарських товаровиробників. Відсутність такої системи, що є результатом існуючих недоліків, значно знижує можливості розвитку середнього і малого підприємництва на селі, не сприяє підвищенню продуктивності та ефективності виробничих ресурсів, не забезпечуючи зростання рівня добробуту сільських жителів.

Україна намагається створити конкурентоспроможне, експортно-орієнтоване сільське господарство відповідно до міжнародних стандартів безпечності та якості продукції шляхом реформування цієї галузі.

Впроваджуючи в Україні європейські стандарти життя з метою виходу України на провідні позиції у світі було схвалено Указом Президента України від 12 січня 2015 року № 5/2015 Стратегію сталого розвитку «Україна – 2020» після підписання Коаліційної Угоди 2014 року. Ці стратегічні документи стали підґрунтям розробки Концепції розвитку сільських територій (схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України № 995-р від 23 вересня 2015 року), де закладено пріоритетні напрями реалізації державної політики до 2025 року у сфері розвитку сільських територій через підвищення якості та ефективності аграрної науки й оптимізації державних науково-дослідних установ, виходячи з потреб сільськогосподарських виробників, з метою забезпечення створення ними інновацій світового рівня.

Таким чином, система аграрної науки в Україні потребує вдосконалення в процесі реформування на основі інноваційної моделі шляхом актуалізації Концепції інноваційної політики в сільському господарстві та створення засад, що сприятимуть поліпшенню взаємодії між державними науково-дослідними інститутами, виробниками, агробізнесом, іншими зацікавленими сторонами з метою координації і моніторингу наукової діяльності, стимулювання державно-приватних партнерств. Не менш вагоме значення має розроблення нормативно-правових документів, які дозволять диверсифікувати фінансування науково-дослідної діяльності, зокрема суб'єктами господарювання. Забезпечення дорадництва щодо сучасних сільськогосподарських знань, інновацій, досвіду, економічної та науково-технічної інформації також сприятиме вдосконаленню системи впровадження у виробництво наукових розробок та забезпеченню охорони прав інтелектуальної власності в системі селекції в рослинництві та тваринництві.

Такі шляхи вдосконалення сприятимуть як посиленню конкурентоспроможності сільськогосподарського сектору і збільшенню експорту, так і розвитку сільських територій з метою покращення якості життя, збереження природних ресурсів і довкілля, а також міжнародному співробітництву в сфері аграрних наук та заохочення створення спільних дослідницьких програм із закордонними партнерами, зокрема в Європейській дослідницькій зоні (ERA + Horizon 2020).

Враховуючи зазначене, можна стверджувати, що організаційно-правове забезпечення такої системи інноваційного розвитку в аграрному секторі можливо лише шляхом проведення інституціональної реформи, необхідної для ефективного контролю і реалізації через актуалізацію довгострокової концепції розвитку сільського господарства і сільських територій, що є підґрунтя для стабільної, передбачуваної і прозорої правової системи, спрямованої на покращення ділового клімату, протидію корупції і стимулювання інвестицій задля модернізації аграрного сектору економіки України.

УДК 340.15(063)
П68

П68 Правові системи суспільства: сучасні проблеми та перспективи розвитку : матеріали міжнародної науково-практичної конференції, м. Львів, 15–16 листопада 2019 р. – У 2-х частинах. – Львів: Західноукраїнська організація «Центр правничих ініціатив», 2019. – Ч. 2. – 112 с.

Видається в авторській редакції. Оргкомітет конференції не завжди поділяє думки учасників.

УДК 340.15(063)